

Paddetur til Ryde Plantage

Prinsen, ej heller prinsessen, kunne vi trylle frem, trods ihærdig kysen.....

Det var desværre den forkerte frø, vi havde fundet, forklarede naturvejleder Bo Boysen Larsen, Holstebro Kommune.

Lørdag eftermiddag var vi nemlig 42 glade og nysgerrige personer, heraf 17 børn, som mødtes i Ryde for at lede efter padde i vandhullerne, som der efterhånden findes rigtig mange af i Ryde og Stendis og omegn. Bo Boysen Larsen havde sammen med DN Holstebro tilrettelagt en tur rundt ved nogle af disse vandhuller. En god del af dem ligger på private jorde, bl.a. hos Ole Breum, der havde været så venlig at tillade os at gå på opdagelse i sine vandhuller. Han har efterhånden 12 vandhuller spredt ud over ejendommens jorde.

På opdagelse i vandhullerne hos Ole Breum

Foto: Arne Christensen

Udstyret med net og spande gik vi efter en kort instruktion på jagt. Især børnene var meget ivrige og kunne efter den aftalte halve times fiskeri fremvise mange spændende smådyr. Bo Boysen Larsen forklarede, at vi i Nordvestjylland har 7 slags padde, og hvis vi var heldige kunne vi finde 6 af dem her ved Ryde Plantage, nemlig stor og lille vandsalamander, skrubbudse, spids- og butsnudet frø og løgfrø.

Bo Boysen fortæller hvad vi har fanget

Foto: Arne Christensen

Vi fandt lille vandsalamander, skrubbtudse, butsnudet frø og masser af gele med frø- og tudseæg. Derudover var der hundestejler, stavtæger, guldsmedelarver, vårfluelarver, skorpionstæger, igler, vandkalve og meget andet i spandene. Stor vandsalamander er en sjældenhed, men findes altså i Ryde-Stendis området. Bo Boysen Larsen ville gerne vise os en, så han havde om formiddagen været på jagt og fundet en flot hun, så vi fik også stor vandsalamander at se. Af de seks mulige paddearter manglede vi altså kun spidssnudet frø og løgfrø. Løgfrø er meget sky, og kun aktiv om natten. Om dagen graver den sig ned i jorden. Den er meget svær at finde.

Foto. Arne

Christensen

Lille vandsalamander i bakken. Sikkert en fra sidste år. Om vinteren ligger de i dvale i stendiger, kældre, drivhuse o. lign. tørre steder, og kommer frem, når solen varmer igen.

Da alle spandene var undersøgt, blev de tømt ud i vandhullerne igen, og vi håber smådyrene er kommet sig over al postyret. Herefter gik turen til den kommunale skov Ryde Plantage, hvor Holstebro Kommune i efteråret 2007 fik udgravet endnu en stribe nye vandhuller.

Ved første øjekast på disse udgravninger, tænker man, at nogen må være gået helt agurk med en stor gravemaskine her. Men der er en mening med det hele, som Bo Boysen Larsen så fint forklarede. Stor vandsalamander, spidssnudet frø og løgfrø er på "rødlisten" over truede arter og dermed omfattet af den stærkeste internationale beskyttelse overhovedet, nemlig EU's naturbeskyttelsesdirektiv. Dermed er Danmark forpligtet til at beskytte de tre padders ynglesteder, altså vandhullerne, mod ødelæggelse.

De tre sjældne paddearter har sammen med deres mere almindelige venner levet et stille og ubemærket liv i vandhullerne omkring Ryde, Stendis, Sevel og Sevelskovby. Det gamle Ringkøbing Amt besluttede i samarbejde med Per Klit, der er paddekonsulent og driver firmaet Amphi Consult, at forbedre og udbygge paddernes leve- og ynglesteder i området. Således betragtes egnen nu som kerneområdet for padder i Vestjylland.

Holstebro Kommune, der nu har overtaget ansvaret for naturen efter amtet, samarbejder videre med Amphi Consult og Per Klit om forbedring af paddernes levesteder. Per Klit er arkitekten bag de nyud gravede huller, vi besøgte.

Bo Boysen Larsen forklarede, hvad et godt vandhul er, set fra paddernes side. Det skal have let skrånede sider og være så lille og lavvandet at det næsten tørrer ud i regnfattige somre. Det må dog helst ikke ske hver sommer. Det lave vand bliver hurtigere opvarmet og er dermed ideelt for paddernes æg om foråret. Når hullet svinder ind, helst hen sidst på sommeren, er padderne gået på land. Udtørringen gør det af med eventuelle hundestejlere, skaller, karusser, vårfuelarver og hvad der ellers æder paddeæggene om foråret. De 15 nye huller ligger desuden i forskellige niveauer, så udtørringen sker på forskellige tidspunkter.

Nogle af hullerne er i bunden foret med ler. Disse har en højere pH værsdi end hullerne med sand. Den højere pH sætter salamanderne pris på. Desuden foretrækker padderne vand uden næring. Der skal også være lysåbent

omkring hullerne.

Foto: Arne

Christensen

Et kig hen over de nyudgravede vandhuller i Ryde Plantage. "Paddehotellet", som Bo Boysen kaldte dem.

Løgfrøerne har desuden et særligt ønske, nemlig skrænter og bakker i nærheden med lidt løs jord, så de kan grave sig ned. De er som før nævnt nataktive og gemmer sig i jorden om dagen. Desuden ligger de i vinterdvale, gravet ned i jorden. Som en hjælp til løgfrøerne har man derfor skubbet den opgravede jord fra hullerne sammen i små dynger rundt omkring. Der var delte meninger om pænheden i dette, men kan det tiltrække løgfrøerne, er det sikkert OK. Løgfrøerne er nogle rigtige hjemmefødnings, og flytter nemlig ret langt væk fra det vandhul, de er vokset op i. Derfor må der ekstra tilbud til for at tiltrække dem.

Bo Boysen Larsen forventer at i hvert fald spids- og butsnudet frø er flyttet ind i de nye huller i 2009. Løgfrø er mere tvivlsom, men måske den så får en hjælpende hånd, som Bo Boysen Larsen udtrykte det, og simpelthen bliver tvangsflyttet. Det bliver i hvert fald spændende at følge området, både hvad angår padderne, men også plantevæksten omkring hullerne, der jo nu ligger helt bare.

Ryde Skole vil nu og i de kommende år deltage i Danmarks Naturfredningsforenings "Vandtjek" projekt, og dermed også være med til at indsamle værdifuld viden om søernes udvikling specielt med hensyn til dyrelivet.

Således en hel del klogere på padder og deres levesteder, gik vi tilbage til p-pladsen, hvor kaffen ventede. Mange tak til Bo Boysen Larsen for en herlig eftermiddag.

Referent: Birte Thomsen.

Foto: Arne Christensen